

LUNDS
UNIVERSITET

Dnr STYR 2018/1724

2021-08-20

Student och utbildning,
Utbildningsnämnden

Handlägningsordning för inrättande och avveckling av utbildning vid Lunds universitet

Lunds universitets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning¹ beskriver utgångspunkter för kvalitetsarbetet vid universitetet. I denna handlägningsordning beskrivs processerna och innehållet i arbetet för att inrätta ny utbildning, vila utbildning samt avveckla utbildning som inte längre ska ges vid Lunds universitet.

Beslut om att inrätta och avveckla nya program på grundnivå och avancerad nivå är delegerat av rektor till den gemensamma utbildningsnämnden². Beslut om att vila program fattas på fakultetsnivå. För att besluten ska vara rättssäkra och transparenta har denna handlägningsordning tagits fram av utbildningsnämnden. Utbildningsnämnden kan besluta om att bevilja undantag från handlägningsordningen.

Syftet med att beslut om att inrätta och avveckla program fattas av den gemensamma utbildningsnämnden vid Lunds universitet, är att möjliggöra en universitetsgemensam diskussion kring utbildningskvalitet och utbud. Risken för överlappning i utbildningsutbudet minskar och den strategiska utbildningsplaneringen kan möjliggöras.

---

¹ Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Lunds universitet, fastställd av rektor 2018-03-15, STYR 2016/179

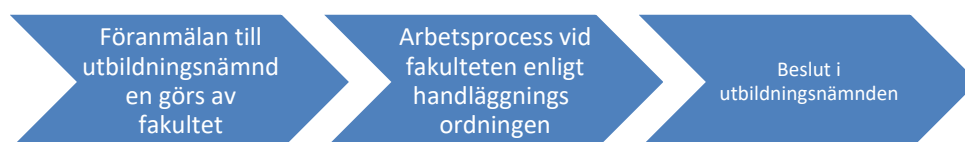
² Arbetsordning för Lunds universitet, STYR 2017/1639

Även en vidareutvecklad vägledning för inrättande av ny utbildning har tagits fram av utbildningsnämnden. Den är frivillig att använda och kan fungera som ett stöd för fakulteterna.³

Inrättande av nya program

Föranmälningar behandlas löpande över året. Inrättandeärenden (beslut om inrättande) behandlas vid utbildningsnämndens möten januari-mars samt augusti-oktober.

Att utveckla universitetets utbildningar är en viktig del av kvalitetsarbetet och bör ske kontinuerligt. Det är när väsentliga förändringar av befintliga program eller helt nya program planeras, som en inrättandeprövning är aktuell.

Figur 1: Arbetsordning för inrättande av program

Föranmälan

För att möjliggöra en strategisk diskussion kring nya utbildningsprogram på Lunds universitet, undvika eventuella överlappningar samt kunna synliggöra möjliga samarbeten, ska en föranmälan om att inrätta ett nytt program göras av ansvarig fakultet. Innan föranmälan ställs till utbildningsnämnden, ska handläggare vid avdelningen utbildningsstrategiskt stöd kontaktas för en löpande kontakt under ärendets gång. Föranmälan ska innehålla en kortfattad (max 2 sidor) beskrivning av det planerade programmet samt hur inrättandeprocessen planeras. Föranmälan ställs till universitetets gemensamma utbildningsnämnd i god tid innan inrättandeprocessen påbörjas vid fakulteten.

---

³ Vägledning för inrättande av utbildning vid Lunds universitet på webbsidan [Inrättande och avveckling av utbildning på Medarbetarwebben.lu.se](http://Inrättande_och_avveckling_av_utbildning_på_Medarbetarwebben.lu.se)

Från föransmälan till beslut: arbetsgång

Efter utbildningsnämndens diskussion om det föreslagna programmet och förordande av en vidare hantering av programförslaget, påbörjar fakulteten arbetet med att ta fram underlag för bedömning. Hänsyn ska tas till eventuella medskick från utbildningsnämnden. Fakultetens underlag ska inkludera vissa basuppgifter samt en redogörelse för programmets förutsättningar utifrån ett antal aspekter.

Basuppgifter

- Programmets namn, inklusive engelsk översättning
- Examensbenämning, inklusive engelsk översättning
- Omfattning i högskolepoäng
- Uppgift om huvudområde för programmet
- Uppgifter om programmet avser hel- eller deltidsstudier och annat som kan vara av vikt t.ex. lokalisering och inslag av distansutbildning
- Uppgift om programmets huvudsakliga undervisningsspråk
- Uppgifter om programmet ska bedrivas i samarbete med andra fakulteter eller lärosäten.
- Uppgifter om förkunskapskrav
- Uppgifter om urvalsgrund för antagning

Aspekter

1. Grunden för programmet
  - a. Programmets syfte/motiv för inrättande
  - b. Programmets plats i universitetets samlade utbud
  - c. Koppling till studenternas efterfrågan, samhällets behov/arbetsmarknad
2. Mål och innehåll

- a. Förutsättningar för att de faktiska studieresultaten motsvarar förväntade lärandemål och examensmål, inklusive progression
  - b. Förutsättningar för att programmet vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet (forskningsanknytning) och att undervisningen kan bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.
  - c. Förutsättningar för att utbildningen sätter studenters lärande i fokus
3. Programmets struktur
- a. Övergångsmöjligheter till nästa utbildningsnivå
  - b. Förutsättningar för verksamhetsförlagd utbildning, där det är relevant
4. Lärare
- a. Undervisande personal, inklusive handledare, ska ha ändamålsenlig ämnesmässig, högskolepedagogisk, ämnesdidaktisk och övrig relevant kompetens
  - b. Lärarkapaciteten ska vara tillräcklig
5. Övriga resurser
- a. Planerad dimensionering och finansiering av utbildningen
  - b. Stabilitet och långsiktighet för utbildningen
  - c. Välfungerande stödverksamhet, infrastruktur och studiemiljö.
6. Kontinuerlig uppföljning och utvärdering av utbildningen
7. Studenternas inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
8. Internationalisering och internationella perspektiv främjas i utbildningen

9. Jämställhets- och likabehandlingsperspektiv integreras i utbildningen
10. Ämnesrelevanta perspektiv i hållbar utveckling främjas i utbildningen

Bedömargrupp

För att ett nytt program ska kunna inrättas vid Lunds universitet ska en grupp kollegiala granskare innehållande externt sakkunniga ha bedömt det föreslagna programmets förutsättningar utifrån ovanstående aspekter. Syftet med att använda en extern bedömargrupp är att säkerställa att de utbildningar som startar vid Lunds universitet håller hög nationell och internationell standard⁴. En representant för arbetslivet eller motsvarande kan bidra till att bedömargruppen kan säkerställa att programmet har en koppling till en arbetsmarknad eller samhällets behov.

Bedömargruppen ska bestå av:

- Två externt sakkunniga inom det område/ämne som utbildningen avser, ej anställd vid Lunds universitet.
- För inrättande av yrkesutbildning ska alltid en arbetslivsrepresentant inom utbildningens område ingå. För övriga utbildningar är det frivilligt. I de fall en arbetslivsrepresentant används kan det räcka med en ämnessakkunnig i bedömargruppen.
- Student- eller doktorandrepresentant som utses av den lokala studentkåren eller LUS.

Bedömargruppen kan dessutom bestå av:

- Arbetslivsrepresentant, t.ex. yrkesverksam person inom området för den aktuella utbildningen, eller annan kompetens som kan bidra till att säkerställa koppling till arbetsmarknad eller samhällets behov.
- Ev. annan kompetens om fakulteten så önskar.

---

⁴ Se vidare Föreskrifter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning vid Lunds universitet, STYR 2016/179.

Utifrån ovanstående principer fattar fakultetsstyrelsen beslut om bedömargruppens slutliga sammansättning.

Bedömning

Bedömargruppen bedömer ifall förutsättningarna finns för att starta ett nytt program utifrån aspekterna. Fakultetens skriftliga dokumentation av aspekterna utgör underlag för bedömargruppens bedömning. Bedömningen ska sammanställas i en skriftlig rapport som ställs till fakulteten.

Bedömningen (av var och en av aspekterna samt ett samlat omdöme) uttrycks i två kategorier:

- Tillfredsställande
- Otillfredsställande

I det underlag som skickas till utbildningsnämnden inför beslut ska fakulteten redovisa vilka ev. åtgärder eller förändringar man har vidtagit med anledning av bedömargruppens bedömning av programmet.

Fakulteten beslutar själva ifall platsbesök eller intervjuer ska genomföras. Det är dock viktigt att ha en dialog med bedömargruppen för att undvika ev. missförstånd. Därför rekommenderas att någon sorts möte sker mellan bedömarna och fakulteten.

Underlag till beslut i utbildningsnämnden

- Ansökan till utbildningsnämnden ska innehålla följande underlag:
- Skriftligt underlag från fakulteten som behandlar aspekterna
- Förslag till utbildningsplan (preliminär)
- Bedömargruppens bedömning sammanställt i ett yttrande
- Fakultetsstyrelsens respons på bedömargruppens yttrande
- Annan dokumentation som kan vara aktuell t.ex. statistik, omvärldsanalyser m.m.

- För fakultetsövergripande program bifogas även skriftliga överenskommelser rörande resurser och ansvar

I beslutsunderlaget ska även framgå på vilket sätt studenter har varit delaktiga i utvecklingen av den nya utbildningen.

Beslut

Utbildningsnämnden fattar beslut om att inrätta nytt program. Beslutet gäller som längst i tre år. Om programmet inte har startats inom tre år krävs ett nytt beslut av utbildningsnämnden. Syftet med detta är att uppgifter som rör programmets förutsättningar snabbt kan förändras och bli inaktuella. Vid ett sådant nytt beslut kan det räcka med kompletterande uppgifter. För utbildningsprogram som leder till yrkesexamen krävs examenstillstånd från UKÄ. Rektor har delegerat beslut om att ansöka om examenstillstånd till den gemensamma utbildningsnämnden. Ansökan utformas i enlighet med UKÄ:s anvisningar⁵. Beslut om inrättande av programmet vid universitetet kan ske samtidigt med beslut om att ansöka till UKÄ, med förbehållet att inrättandet sker under förutsättning att sökt examenstillstånd beviljas.

Inrättande och avveckling av huvudområden för examina

Inrättande av nya huvudområden för examina ska följa samma aspekter som för inrättande av nya program. Beslut om att inrätta nya huvudområden fattas dock av fakultetsstyrelsen istället för den gemensamma utbildningsnämnden. Inget krav ställs heller på att använda en extern bedömggrupp eller att göra en föranmälan till utbildningsnämnden.

Även om beslutet om inrättande av huvudområde fattas av fakulteten ansvarar fakulteten för att föra en dialog med övriga delar av universitetet för att undvika överlappningar av närliggande huvudområden och för att öka tydligheten gentemot studenterna.

---

⁵ Se vidare UKÄ:s webbplats www.uka.se

Avveckling av huvudområden inom vilket examen kan ges, beslutas av fakultetsstyrelsen. Fakulteten bör använda samma process och underlag som för avveckling av program.

Avveckling av program och vilande program

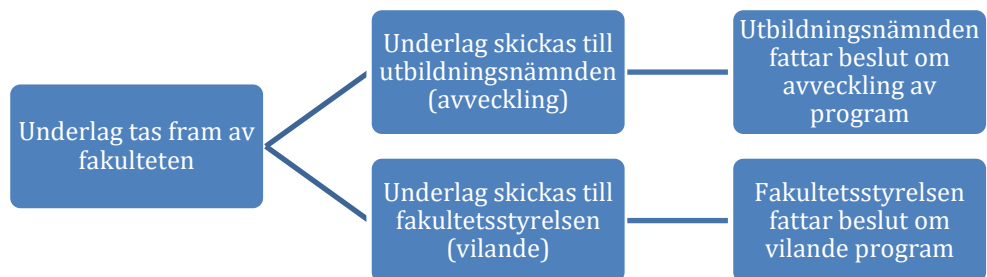
Ett program kan vara vilande. Det innebär att ingen utlysning av antagning sker till det aktuella programmet. Avveckling av program innebär att ett program definitivt läggs ner.

Beslut om att avveckla ett program fattas av den gemensamma utbildningsnämnden medan beslut om att inte anta nya studenter till ett program (vilande program) fattas av fakultetsstyrelsen. Såväl avveckling av program som vilande program, ska föregås av en utredning där de förändrade förutsättningarna och konsekvenserna av det föreslagna beslutet analyseras. Den process och de underlag som presenteras nedan ska användas och kan kompletteras med andra aspekter ifall fakulteten eller utbildningsnämnden finner det lämpligt.

Beslutsprocess och underlag

1. Underlag tas fram av fakulteten och ska innehålla:
  - a. Redovisning av förändrade förutsättningar för programmet
  - b. Konsekvensanalys (konsekvenser för berörda institutioner, studenter, universitetets samlade utbildningsutbud)
  - c. Förslag på övergångsbestämmelser
2. Underlaget skickas till utbildningsnämnden (avveckling) eller fakultetsstyrelse (vilande).
3. Beslut om avveckling (utbildningsnämnden) eller vilande (fakultetsstyrelse), inklusive övergångsbestämmelser

Figur 2: Processen för att avveckla ett program och processen för att vila ett program